

NYELV VILÁG

A BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
IDEGEN NYELVI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS INTÉZETÉNEK
SZAKMAI KIADVÁNYA

21

2018

Szerkesztőbizottság

Barthalos Judit, Fűkőh Borbála, Dr. Hegedüs Gyula, Hukné Dr. Kiss Szilvia,
Dr. Kéri András, Lehr Emma, Szendrői Ildikó

Főszerkesztő

Dr. Kéri András

Technikai szerkesztő

Deák Gabriella

Szerkesztőség címe:

1054 Budapest, Alkotmány u. 9-11.

ISSN 1786-0636

Felelős kiadó: Dr. Csillag Sára

Készült a BGE Külkereskedelmi Kar házi nyomdájában.

Formátum: A/4

Ívszám: A/5

Példányszám: 250

**Projektmunka a motiváció és az értékelés tükrében
A BGE KKK-n német szaknyelvoktatásban részt vevő két hallgatói
csoportban végzett összehasonlító kutatás**

HUKNÉ DR. KISS SZILVIA – KOLTÁNYINÉ VADÁSZ VIKTÓRIA
KKK

Bevezetés

A BGE KKK Német Tanszéki Osztályán 2014/2015-ben vált szükségessé egy új és innovatív tananyag létrehozása, mivel az addig használt és preferált tananyagunk¹ kezdte aktualitását veszíteni. 2016-ra világossá vált, hogy az új tananyag nem képzelhető el egy oktatási szemléletmódbeli váltás nélkül, hiszen a munka világa új kihívások elé állítja hallgatóinkat és ezáltal az oktatókat és tananyagkészítőket is. A munkaadók körében végzett felmérések azt mutatják, hogy a leendő munkavállalók az idegen nyelv ismerete mellett az együttműködést segítő képességeknek (ún. soft skills) is birtokában kell, hogy legyenek.

Több országos, illetve európai kutatás készült az elmúlt évtizedben, melyek célja a különböző munkakörökben igényelt kompetenciák vizsgálata volt. A több európai egyetem közreműködésével lezajlott Tuning-projekt eredményei szerint a munkaadók számára az együttműködési készségek, a hallgatók számára viszont az önálló, pontos munkavégzésre való készségek fontosabbak.² Az 2010-ben folytatott átfogó DPR-kutatás rámutatott arra, hogy a frissdiplomások és a munkáltatók is fontosabbnak tartják az önálló munkavégzésre való képességet, mint a csapatmunkára való képességet.³ Ezt erősíti az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézetének 2011-ben megismételt kutatása is.⁴ Hasonló témájú az Óbudai Egyetem Keleti Károly Gazdaságtudományi Karán kiadott Tóthné Téglás Tünde, valamint dr. Hlédik Erika által 2014-ben befejezett vizsgálat is⁵, melyben a diplomás pályakezdőkkel szemben a versenyszférában támasztott kompetencia- elvárásokat térképezték fel. Az MKIK és a Tóthné/Hlédik-féle vizsgálatok eredményeit vetette össze Szakács Édua a közszférában fellelhető, az elvárt kompetenciákra irányuló adatokkal.⁶ Szakács Édua kutatása szerint a verseny és a közszféra egyaránt elvárja az alábbi kompetenciákat: *etikuss és megbízható magatartást, az együttműködési készséget, a szakmai ismeretek alkalmazását, a motiváltságot, a terhelhetőséget és a precizitást.* Viszont a magánszektor ezeknél fontosabbnak tartja a **kezdemenyezőkészséget, az innovációt, az önfejlesztés** igényét és képességét, valamint az **önállóságot**, míg csak a közszférában jelennek meg olyan kompetenciák, mint a szabálytudat, fegyelmezetttség, lojalitás.⁷

A magánszféra elvárásait tekintve azonban minden bizonnyal az egyik legfrissebb, a világszerte már húsz éve, Magyarországon pedig hatodik alkalommal elkészült vezérigazgatók körében elvégzett vállalati felmérés, amelyet a PwC (PricewaterhouseCoopers Kft.) és magyarországi szakmai partnere a MGYOSZ (Munkaadók és Gyáripárosok Országos Szövetsége) készített.⁸ A felmérés fókuszában az állt, hogy az első számú döntéshozók hogyan látják vállalatuk, iparáguk, illetve az

¹ BGF szerzői munkaközössége (2010): Német üzleti nyelv, Perfekt, Budapest.

² Kiss, P (2010:111-123)

³ Kiss (2010:111-123)

⁴ Várhalmi (2012)

⁵ Tóthné Téglás, T.-Hlédik, E. (2014): Mit várnak el a nagyvállalatok a pályakezdőktől?

⁶ A közszférában nem készült eddig az elvárt kompetenciákra vonatkozó átfogó vizsgálat. Szakács (2015:88)

⁷ Szakács (2015:91)

⁸ <https://www.pwc.com/hu/hu/ceo/2017.html>

általános üzleti közeg helyzetét és jövőjét.⁹ A munkavállalókra vonatkozó kérdésekből kiderül, hogy bár a vezérigazgatók számolnak a közeli jövőben a költségcsökkentés szükségességével, ezt nem a dolgozói létszám csökkentésével akarják elérni. Sőt világszerte és Magyarországon is a vállalatok több mint a fele készült 2017-ben cége létszámát növelni.¹⁰ A felmérés kimutatta, hogy 2016 és 2017 között (tehát csupán egy év alatt) világszerte 5, Magyarországon 7 százalékkal nőtt azon vállalatvezetők aránya, akik tartanak a szakemberhiánytól. Véleményünk szerint ezért is igen fontos az oktatásnak, benne a felsőoktatásnak erre a piaci igényre reagálni.

A vállalatvezetők véleménye szerint világszerte és Magyarországon is a legfontosabb munkavállalói tulajdonságok a szakmai tudáson felül a következők: **együttműködés** és **problémamegoldás** 92-92%, **alkalmazkodókészség** 83%, **kreativitás** és **innováció** 74%, **érzelmi intelligencia** 69%.¹¹ Összevetve a fent említett eredményekkel elmondható, hogy az innováció és az együttműködés továbbra is fontos helyet foglalnak el.

Összességében ezek azok a kompetencia-elmvárások, amelyekre a felsőoktatásnak is fel kell készülnie és hallgatókat is fel kell készítenie.

A tananyag- és projektfeladatfejlesztés

A 2016/17-es tanévben tanszéki osztályunkon, önkéntes alapon, szerveződött egy hét főből álló fejlesztői csapat, amelynek tagjai Dr. Török Judit, Dr. Fodor Sándorné, Hukné Dr. Kiss Szilvia, Dr. Kétyi András, Koltányiné Vadász Viktória, Kósik Ferenc és Ugrai Zsuzsanna. A fejlesztői csapat feladatául nemcsak az új tananyag kidolgozását, hanem ennek a tananyaghoz kötődő német nyelvű projektfeladat-gyűjteménynek kidolgozását és kipróbálását is kitűzte céljává. A feladatfejlesztéssel párhuzamosan elindult egy átfogó akciókutatás is, amelynek koncepcióját a kutatócsoport tagjai már két tudományos konferencián is bemutatták, és az első eredmények is publikálásra kerültek.¹² A tananyag és a projektfeladatok érdemi kipróbálása 2017/18 őszi szemeszterében kezdődött el a felsőoktatásba belépő minden elsős, illetve a tanárok önkéntes kezdeményezése alapján egyes felsőbb éves csoportokban, és még most is folyik.

A kutatás

Tanulmányunkban a fent említett kutatás első félévének részeredményeihez kapcsolódóan szeretnénk bemutatni egy első éves és egy végzős csoport eredményeinek összehasonlítását. A csoportok motiváltságát kérdőívvel mértük. A projektfeladatok részeként pedig a hallgatók egy projektnaplót vezettek. Tanulmányunkban a motivációs kérdőívek és a naplók elemzésének eredményeit mutatjuk be.

A vizsgált hallgatói csoport jellemzői: Az elsős, a felsőoktatásba épp belépő csoport 17 főből áll (9 fiú, 8 lány), a harmadikos, utolsó éves hallgatók csoportja 15 főből (4 fiú és 11 lány). Általánosan jellemző, hogy a hallgatók nyelvi szintje megfelel a B2-nek, a harmadéves csoportban 5 fő ennél magasabb nyelvi szintet képvisel (4 C1, illetve 1 fő anyanyelvi szint). Szintén jellemző, hogy a harmadéves hallgatók közül többen már dolgoznak tanulmányaik mellett, illetve ketten közülük a BGE duális oktatásában vesznek részt, ahol szintén alkalmuk van betekintést nyerni a munka világába.

⁹ A felmérésben 7 iparágból világszerte 1379, Magyarországon 186 vezérigazgató vett részt. <https://www.pwc.com/hu/hu/ceo/2017.html>

¹⁰ Világszerte: 52%, Magyarországon 51%. <https://www.pwc.com/hu/hu/ceo/2017.html> 7. old.

¹¹ Hasonlóak az arányok a világszerte végzett felmérésben is: együttműködés és problémamegoldás, alkalmazkodókészség 96-96-96%, kreativitás és innováció 92%, érzelmi intelligencia 87%.

¹² Kétyi-Kósik 2017, Ugrai-Török 2017 valamint Kétyi-Török 2018.

Jelen kutatásunk elsősorban a hallgatók motiváltságát és projektértékelését, benne saját önálló és csoportban elfoglalt helyüket vizsgálta. Kíváncsiak voltunk, hogy van-e markáns különbség az oktatásba belépők és a munka világában már résztvevő vagy hamarosan belépő hallgatók motiváltsága, illetve projektfeladatok iránti nyitottsága között.

A motiváltságot a félév elején (így a projektfeladatok előtt) kitöltött (magyar nyelvű) motivációs kérdőív segítségével mértük, a projektfeladatok iránti hajlandóságot pedig a projektnaplók végén a csoporttagok által közösen kitöltött német nyelvű projektnaplók eredményt értékelő, összefoglaló részének (u.n. *Ergebnisprotokoll*) kvalitatív elemzésével végeztük el. Az általunk vizsgált időszakban (2017/18-as tanév I. szemeszter) a két csoport összesen öt (elsősök 3, harmadévesek 2), különböző projekten dolgozott, amelyek közül négyhez (mindegyik csoportban 2-2) tartozott projektnapló. Egy projekten általában két-három hétig dolgoztak. A projekteket egy prezentáció, illetve a kimeneti termék (output) bemutatása, valamint a projektnapló leadása zárta.

A motivációs kutatás eredményei

Mi kell egy idegen nyelv eredményes elsajátításához? Minden bizonnyal elengedhetetlen a „jó nyelvtanár – megfelelő tanulási lehetőségek – nyelvtelhetség – sikeres nyelvtanulási stratégiák” kombinációja. De még ezek megléte esetén is biztos, hogy az idegennyelv-tanulás egy hosszú és fáradtságos feladat, ami akkor vezethet csak sikere, ha a nyelvtanuló motivált. Mivel tehát a motiváció az egyik legmérvadóbb előrejelzője a nyelvtanulás sikerének, ezért került a nyelvtanulás és nyelvtanítás kutatásának középpontjába sok év óta.

Mi a kutatás során eltértünk a Dörnyei és Clement¹³ által meghatározott faktorok elemzésétől (*integrativitás, instrumentalitás, közvetlen kapcsolat anyanyelvi beszélőkkel, kulturális érdeklődés, az anyanyelvi közösség vitalitása*) és a következő kérdésekre kerestük a választ:

1. Mit tartanak a hallgatók a nyelvtanulás legfőbb előnyeinek? (6 állítás)
2. Milyen tapasztalataik vannak a hallgatóknak általában a nyelvtanulás folyamatáról? (3 állítás)
3. Hogyan viszonyulnak a hallgatók a tanári, ill. tanulói visszajelzésekhez? (7 állítás)
4. Hogyan hatnak a hallgatókra a külső motivációs tényezők? (5 állítás)
5. Hajlandóak-e a hallgatók kellő időt fordítani a nyelvtanulásra? (3 állítás)
6. Milyen a hallgatók együttműködési hajlandósága a nyelvórákon? (4 állítás)

A kérdőív, melynek kitöltésére 2017 szeptemberében került sor, 28 Likert-skálás (5 pontos) változót tartalmazott.

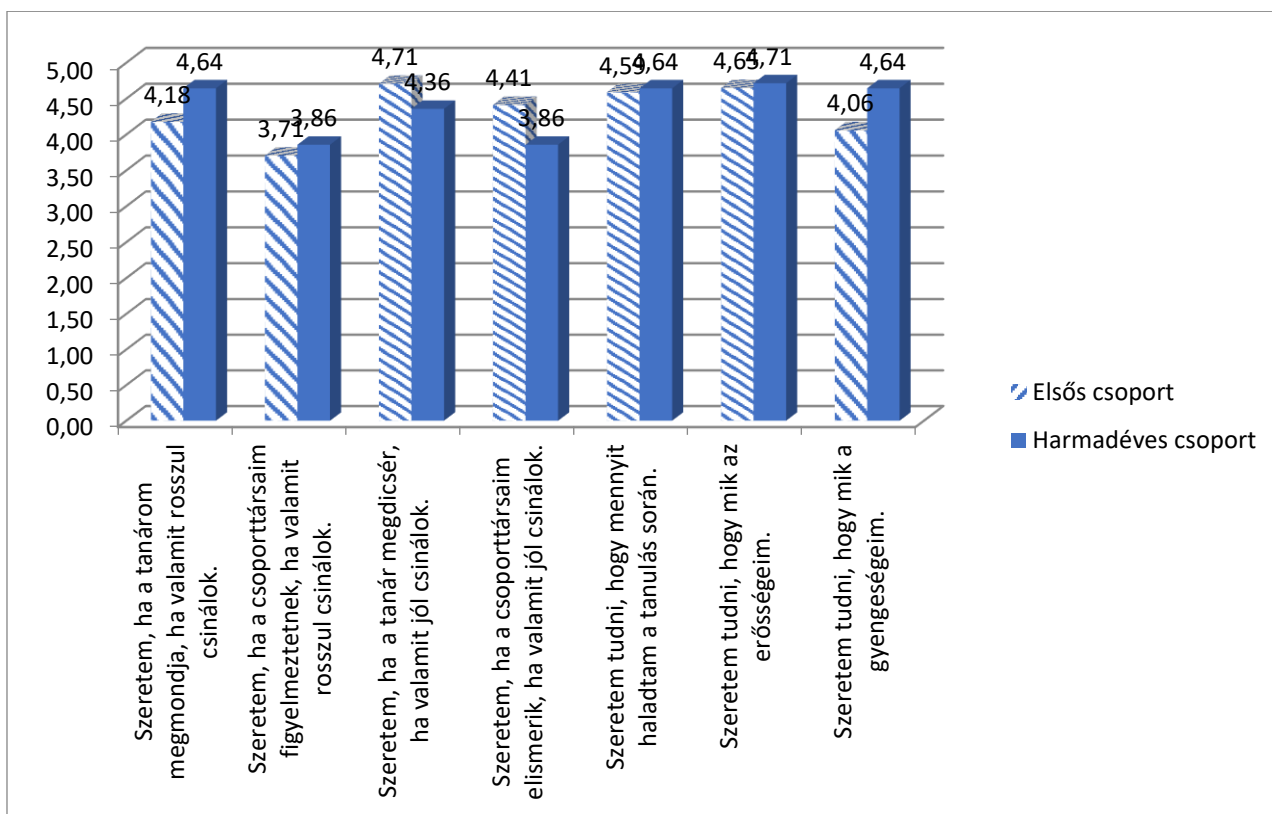
A gazdasági végzettséggel betöltendő pozíciókhoz köthető kompetenciaelvárások között a „legalább egy idegen nyelv magas szintű ismerete” előkelő helyet foglal el a kompetenciák között.¹⁴ Ezt alátámasztja kutatásunk is, hiszen valamennyien egyetértettek abban, hogy a nyelvtanulás *segíti a karrierjüket* (átlag az elsős csoportnál 4,82, a harmadévesnél 4,86), illetve, hogy a *német nyelvtudásukat* karrierjük során fel is tudják majd használni (átlag az elsős csoportnál 4,65 a harmadévesnél 4,57). A vizsgált csoportok tagjai a nyelvtanulást nem kizárólag a karrier szempontjából tartják fontosnak, hanem az egyetemi tanulmányaikkal (4,53, illetve 4,50), magánéletükkel (4,24, illetve, 4,57) és utazásaikkal (4,82, illetve 5,0) kapcsolatban is. Ennek a kategóriának az utolsó állításával („Az üzleti életben a német nyelv ismerete nem olyan fontos, mint az angolé”) az elsősök 29,4%-a teljes mértékben egyetértett, míg a végzősöknél ez a szám csupán 7,1%, tehát a munka világához közeledve hallgatóink felismerték a német nyelv fontosságát a munkaerő-piacon.

¹³ Dörnyei-Clement (2006:399-432)

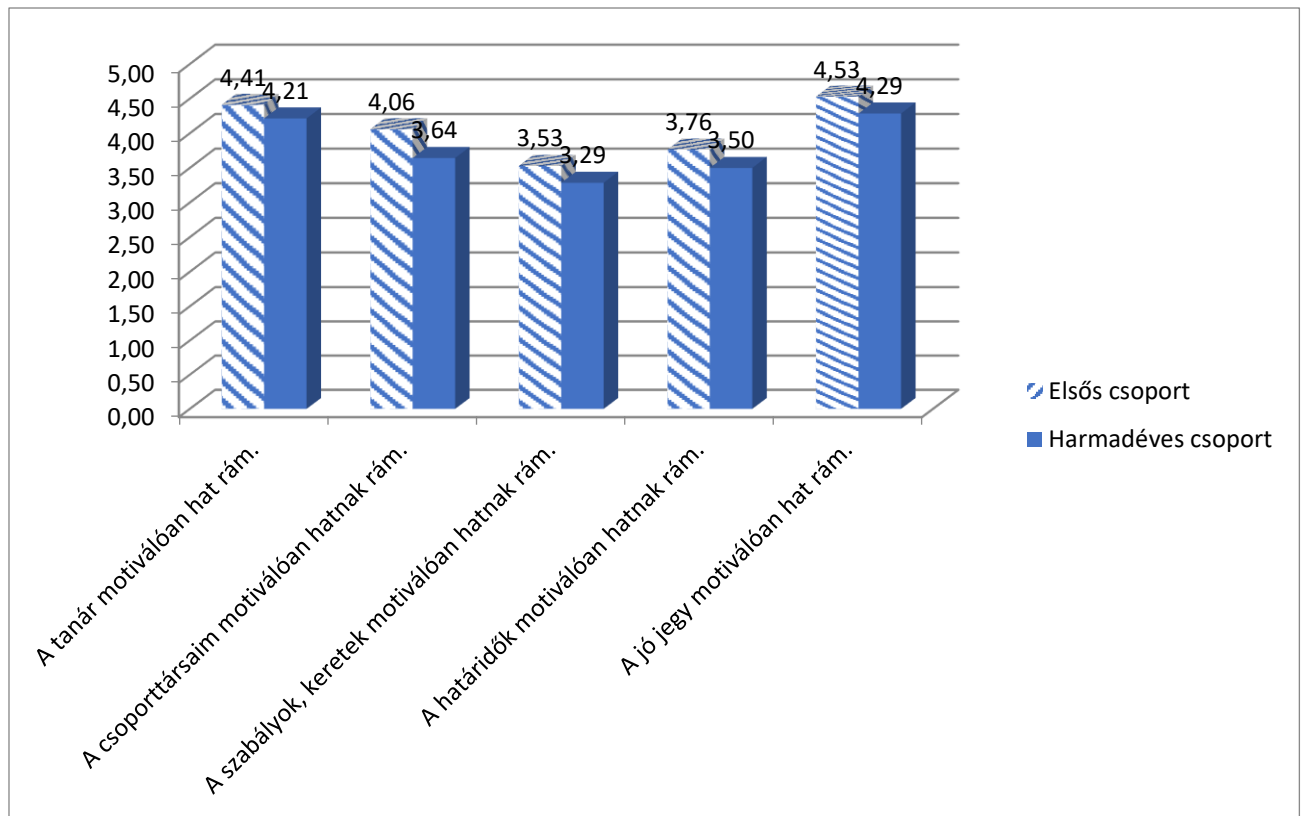
¹⁴ Tóthné-Hlédik (2014:387-408)

A kérdőív második, a *tanulás folyamatát* vizsgáló részénél is láttunk eltérést a két csoport között: bár mindkét csoportnak ugyanannyira jelent kihívást a nyelvtanulás (4,00), a végzősök a nyelvtanulás folyamatát kevésbé érzik kreatívnak (4,35, illetve 3,5) és kevésbé jelent ez örömet számukra (4,14, illetve 3,71).

A *tanári és tanulói visszajelzésekkel* kapcsolatban érdekes különbséget vehetünk észre: az elsősök is igénylik, hogy a tanár jelezze hibáikat (4,18), a végzősöknél ez a szám jelentősen magasabb (4,64). A csoporttársaiktól jövő kritikát hasonló módon, bár kissé kevésbé igénylik (3,71, illetve 3,86). Az elsős hallgatók jobban vágynak mind a tanár elismerésére, dicséretére, mint a végzősök (4,71, illetve 4,36) mind pedig a csoporttársak elismerésére (4,41, illetve 3,86). Ha a csoportok egyes kérdésekre adott válaszukat hasonlítjuk össze, akkor azt tapasztalhatjuk, hogy a végzős hallgatókat jobban érdeklik a tanár részéről érkező kritikai megjegyzések, mint a dicséretetek. Az elsősöknél ez éppen fordítva van. Mindkét csoportnak jobban számít a tanár oldaláról kapott értékelés, mint a társaktól jövők. A visszajelzés valamennyi megkérdezett hallgató számára fontos: szeretik tudni, hogy mennyit haladtak a tanulási folyamatban, mik az erősségeik és gyengeségeik.

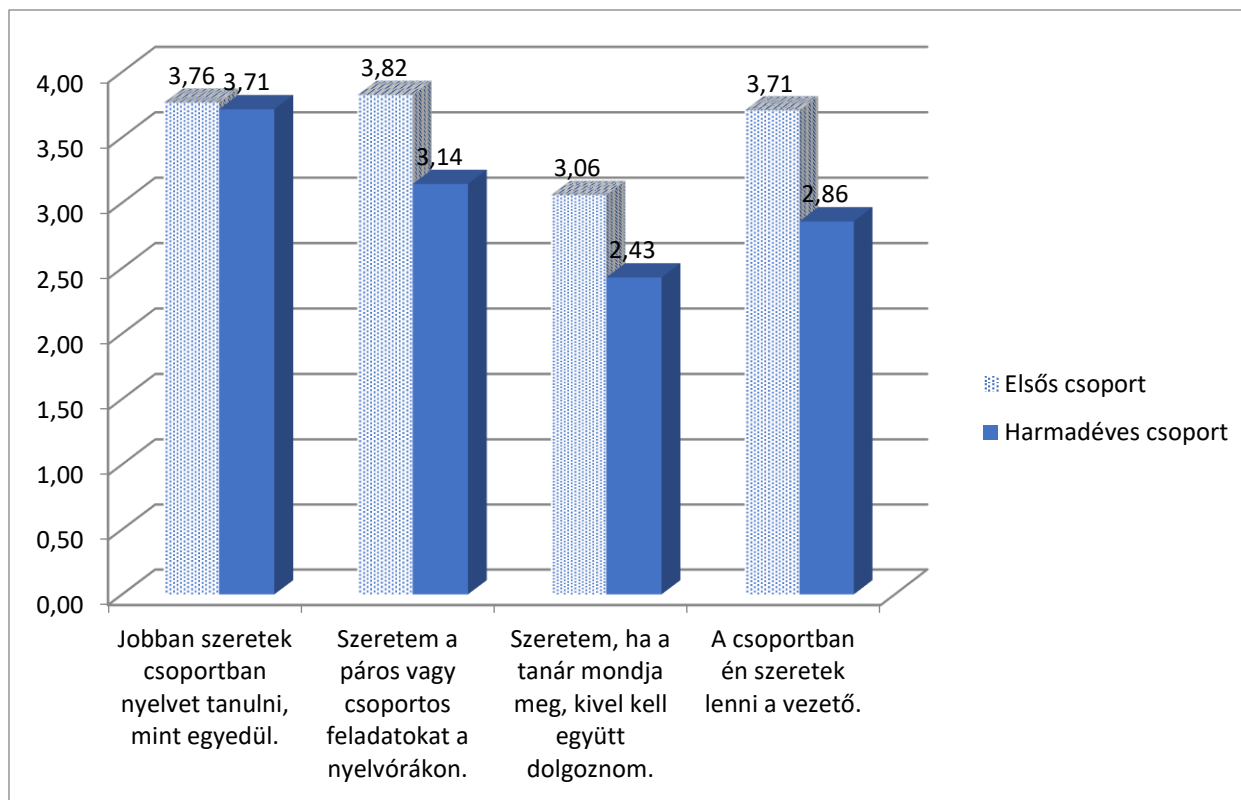

Ha a 4. blokkban szereplő kérdésekre kapott válaszokat tekintjük, kiolvasható, hogy a *külső motivációs tényezők* mindegyike jobban hat az elsősökre, mint a végzősökre. Mindkét csoportban a jó jegy és a tanár motiválja a hallgatókat leginkább, a szabályok, keretek legkevésbé.

Érdekes ellentmondás, hogy míg mindkét csoport több időt szeretne nyelvtanulással foglalkozni (4,29), jóval kevesebben állítják, hogy a nyelvórákon kívül is foglalkoznának ezzel (3,94, illetve 3,57) és az sem jellemző (különösképpen a végzősökre), hogy akkor is foglalkoznának nyelvtanulással, ha éppen máshoz volna kedvük (3,65, illetve 2,93)

A kérdőív *együttműködési hajlandóság*ot vizsgáló kérdéseire kapott válaszok alapján megállapítható, hogy bár valamennyivel szívesebben tanulnak nyelvet a hallgatók csoportban, mint egyedül („Jobban szeretek csoportban nyelvet tanulni, mint egyedül” – elsős csoport 3,76, illetve harmad éves csoport 3,71), a csoportos oktatás keretein belül sem ellenzik a páros vagy csoportos feladatokat („Szeretem a páros vagy csoportos feladatokat a nyelvórákon” – elsős csoport 3,82, illetve harmad éves csoport 3,14), nem kedvelik, ha a tanár mondja meg, kivel kell dolgozniuk („Szeretem, ha a tanár mondja meg, kivel kell együtt dolgoznom” – elsős csoport 3,06, illetve harmad éves csoport 2,43). Bár azt feltételezhetjük, hogy a végzősök, számos csoportos feladaton túl, szívesebben dolgoznak csoportban, és a nyelvi csoporton belül az együttműködés gördülékenyebben megy, mint az elsősöknél, kutatásunk a fentieket látva erre rácafélt. Míg az elsősök 17% háritja el a munkacsoportokban a vezető szerepet („A csoportban én szeretek lenni a vezető”), a végzősöknél ez a szám is jelentős, 35,7%.

A motivációs kérdőívek összehasonlító elemzését összegezve megállapíthatjuk, hogy a végzősök jobban felismerik a német nyelv fontosságát karrierjük szempontjából, a nyelvtanulás folyamatát viszont kevésbé tartják kreatív, örömet okozó folyamatnak, mint az elsősök. Utóbbiak számára sokkal fontosabbak a visszajelzések, mind a tanár, mind a csoporttársak részéről. A harmadévesek legfeljebb a tanártól származó kritikát tartják jelentősnek, a külső motivációs tényezők is kevésbé hatnak rájuk, mint elsős társaikra. A végzősök kevésbé kedvelik a csoportos feladatokat, a vezető szerepet pedig kevésbé szívesen vállalják magukra, mint a másik csoport tagjai.

A projektnaplók tartalomelemzésének eredményei

A projektnaplókat a kvalitatív tartalomelemzés módszertanát (Krippendorf 1996) alapul véve vizsgáltuk. A két évfolyamon összesen négy projektnaplóval kísért projekten dolgoztak a hallgatók, projektenként 5-5 három-négy fős csoportban. A minta tehát mintegy 20 projektértékelésből áll. A projektértékelésnél az elvárás az volt, hogy a projekt végén, a projektnapló részeként a kiscsoportok (teamek) alkossanak 80-100 szóban német nyelven értékelést az éppen lezajlott projektről. Tartalmi megkötés vagy iránymutatás nem volt.

A projektnaplók értékelésénél¹⁵ a következőkre voltunk kíváncsiak:

1. Milyen tartalomelemeket jelenítenek meg a hallgatók a projektek rövid összefoglalásában?
2. Értékelik-e az épp lezárt projektet, és ha igen, hogyan?
3. Milyen tapasztalatokkal és tudással gazdagodtak a projektmunka során?
4. Hogyan értékelték a hallgatók a kiscsoportban végzett munkát?

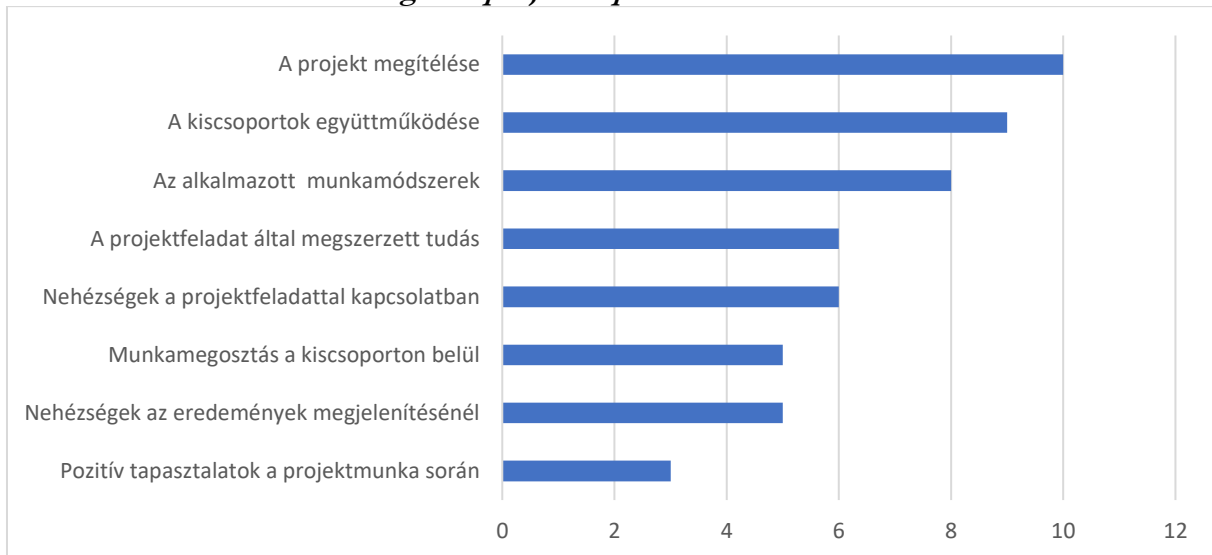
Az első, ami az elemzés kezdetekor feltűnt, hogy a hallgatók egy projektnapló kivételével jóval túllépték az előírt 80-100 szavas keretet. Az átlag az elsős csoportok két projektje esetében 529,

¹⁵ A továbbiakban a projektnaplókból idézett részek eredeti formájukban, korrektúra nélkül jelennek meg. A magyar fordítás Hukné Dr. Kiss Szilviától származik.

illetve 469 szó; a harmadévesek két projektjénél pedig 451, illetve 516 szó volt. Az egyetlen kivételt az egyik harmadéves csoport projektnaplója képezi, amely 116 szóból¹⁶ áll. Az ebben rejlő információtartalom azonban olyan kevés, hogy meggondolásra méltónak tartjuk és kutatócsoportunk felé is javasolni fogjuk a terjedelmi korlát felemelését.

A vizsgálat során az elsős hallgatók naplóiban a következő nyolc, jól elkülöníthető tartalomelem jelent meg. Az x-tengely a projektnaplók számát mutatja, amelyekben az adott tartalomelem megjelent.

Tartalomelemek az elsős hallgatók projektnaplóiban

Az elemzés során látható, hogy az elsős csoportok mindegyike kitért az épp befejezett projekt megítélésére. A hallgatók kivétel nélkül pozitívan értékelték azt. *(Jó volt a projektmunka, izgalmas projektmunka, a projekt tetszett nekünk.)*¹⁷

Szinte mindegyik csoport kiemelte a saját kiscsoportjában végbement sikeres együttműködést is. Mivel a kiscsoportok véletlenszerűen szerveződtek, többen megemlítették, hogy jó volt a csapattagokat közelebbről megismerni. *(Jó csoport/csapat lettünk. Ebben a két hétben egy aktív, hatékony és lendületes csoport lettünk. Jó volt a feladat, mert így jobban megismertük egymást.)*¹⁸

A projektnaplók tartalomelemzése során az derült ki, hogy a leghangsúlyosabb tartalmi elem a projektmunka lefolyásával kapcsolatos, vagyis a hallgatók szívesen elemezték a projektmunka elvégzése során alkalmazott munkamódszereket *(Sokat beszélgettünk egymással, általában a facebook-on.)*, a csoportjukon belüli feladatmegosztást, a projektfeladat elvégzése során *(Az interjú során az ügyvezető igazgatónak kevés ideje volt.)*, illetve annak bemutatása során felmerült nehézségeket *(Nem volt sok időnk, mert a zh héten kellett megcsinálni a feladatot.)*¹⁹ A hallgatói csoportok közül csak hárman említették a

¹⁶ „Es war eine kreative Aufgabe. In diesem Aufgaben mussten wir als ein Team arbeiten. Wir konnten alles miteinander diskutieren und helfen.“ *Ez egy kreatív feladat volt. Ebben a feladatban teamként kellett együtt dolgozunk. Mindent meg tudunk egymással beszélni és tudunk egymásnak segíteni.*

¹⁷ „gutes Projekt“; „spannendes Projekt“; „das Projekt gefiel uns“

¹⁸ „Wir sind eine gute Gruppe geworden.“ „Aber in diesen 2 Wochen wurden wir zu einer aktiven, wirksamen und schwungvollen Gruppe.“ „Diese Aufgabe war sehr gut [...], weil so einander besser kennenlernten.“

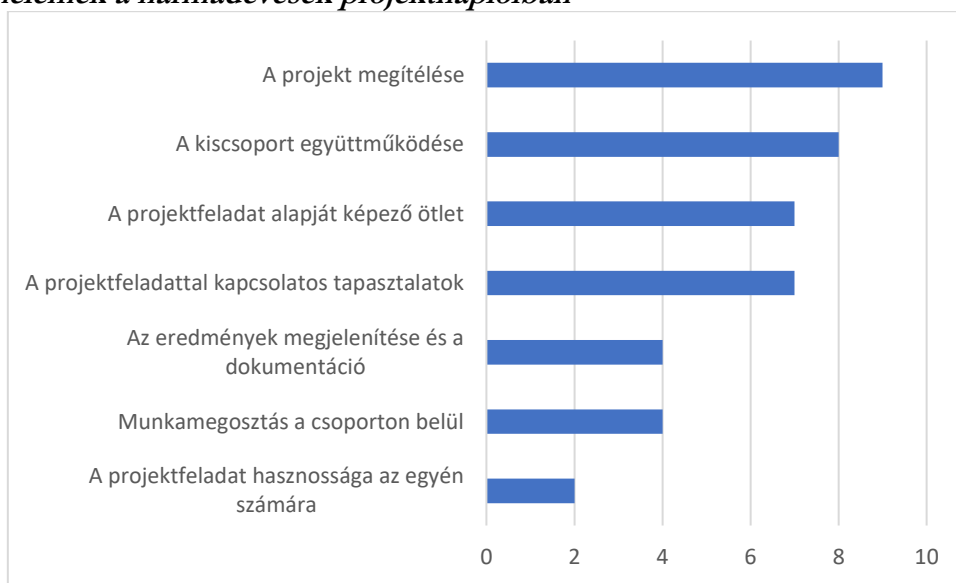
¹⁹ „Wir sprachen miteinander vielemals, im Allgemeinem in Facebook.“ „Am Interview den Chef hatte wenig Zeit.“ „Wir hatten nicht so viel Zeit und mussten es in den Klausurwoche (machen).“

projektmunka kivitelezése során szerzett konkrét pozitív tapasztalatokat (*Amikor végre személyesen is találkoztunk (az ügyvezető igazgatóval HKSZ.), nagyon segítőkész és nyitott volt*).²⁰

Tanárként és a projektfeladatok egyik kidolgozóiként különösen fontos volt számunkra az a visszajelzés, amit a hallgatók a projektmunka során megszerzett tudásról adtak. A vizsgált projektnaplók több mint felében találunk erre utalást. A hallgatók kiemelték, hogy az adott szakmai témában (vállalat) szélesebb körű ismeretekre tettek szert és a jövőben nagyobb önbizalommal nyilvánulnak meg ebben a témában. Emellett még a megszerzett szakmai szókincset is kiemelték.²¹

A vizsgálat során a harmadéves hallgatók naplóiban a következő hét, jól elkülöníthető tartalomelemet találtuk.

Tartalomelemek a harmadévesek projektnaplóiban

A végzős hallgatók projektnaplóinak tartalomelemzésekor az első szembetűnő tény az volt, hogy ők, szemben az elsős hallgatókkal, sokkal kritikusabban álltak a projektfeladatokhoz, és nem ódzkodtak nemtetszésüknek hangot adni.

A harmadéveseknél szintén első helyen szerepel a projekt megítélése, ennek kapcsán kilenc projektnaplóban nyilvánítottak véleményt. Ezek közül hét volt egyértelműen pozitív (*kreatív feladat, tanulságos feladat, mindannyiunknak tetszett a feladat*); egy tartózkodó (*A projektfeladat nem volt egyszerű.*) és egy pedig unalmasnak találta a feladatot.²² Utóbbi csapat véleménye indoklásaként azt adta meg, hogy tanulmányaik során már többször találkoztak ilyen jellegű feladattal (kérdőív-készítés).

A végzősök is nagy számban emelték ki a sikeres együttműködést a kiscsoportokon belül, de míg az elsősök egymás megismerését tartották a legfontosabbnak, a végzősök a csapatmunka fontosságát emelték ki. A csoporton belüli munkamegosztás mindkét évfolyamon hasonló súllyal szerepelt.

²⁰ „Aber wenn wir endlich persönlich sprechen könnten, er war sehr hilfbereit und aufgeschlossen.”

²¹ „Wir haben die Situation eines Unternehmens näher kennengelernt, während wir auch unsere Fachwortschatz ein bisschen erweitert haben.” „Ich denke dass wir mit diesem Projekt unsere Sprachkenntnisse verbessert haben.” „In der Zukunft können wir selbstsicherer über die Unternehmen sprechen.”

²² „Es war eine kreative Aufgabe.“ „Wir sind mit unserem Projekt sehr zufrieden.“ „Dieses Projekt hat für alle von uns gefallen.“ „Das Projekt war nicht einfach.“ „Diese Aufgabe war langweilig.“

Csak a végzősöknél szerepel a projektfeladat alapját képező ötlet mint tartalomelem. A hallgatók több naplóban is kitérnek rá, hogy kinek vagy minek köszönhető a később megvalósított ötletük.²³ Ez minden bizonnyal azért is kapott ekkora hangsúlyt, mert mindkét projektfeladatuk nagyfokú kreativitást igényelt, ahol a jó kiinduló ötlet fél siker.

Szembevető különbség a két évfolyam projektnaplói között, hogy míg az elsősök a projektfeladatokkal és az eredményeik megjelenítésével (output) kapcsolatban is elsősorban a nehézségeket említették, addig a harmadéves hallgatók mindkét esetben többször hangsúlyozták, hogy nem volt probléma a megvalósításnál. Ha mégis, az inkább az időhiányra volt visszavezethető.

Végezetül még érdemes megemlíteni, hogy a harmadéveseknél nem szerepel a megszerzett tudás, inkább a feladat hasznossága az egyén számára. *(Nemcsak a kreatitásunkat tudtuk használni, de gyakorolhattuk a nyelvet is. Gyakorolhattuk a diagramm bemutatást és a kérdőívkészítést, ami majd a szakdolgozatkor jól jön.)*²⁴

Összességében elmondható, hogy mindkét csoport sikeresnek értékelte a projektmunkát. Az értékelés során a hallgatók még a csapatmunka jelentőségét emelték ki elsősorban. Míg az elsősök azt tekintették pozitívnak, hogy magabiztosabbak lettek az adott témában és megismerték csoporttársaikat, a végzősök inkább a feladatok kreativitását értékelték pozitívan. Mindkét csoport tagjainak döntő többsége hasznosnak vélné, ha más órákon is kapnának hasonló feladatot.

Kutatócsoportunk a 2016/17. tanév második félévében folytatta a megkezdett munkát. További csoportokat vonunk be a projektfeladatok kipróbálásába és a kutatásba is. A motivációs kérdőívet a hat alapkérdés megtartásával több kérdéssel bővítettük, hogy még részletesebb képet kaphassunk hallgatóink motiválásának lehetőségeiről. A projektnaplók kitöltése pedig, esetleg a terjedelmi korlát növelésével, továbbra is része marad a projektfeladatoknak.

Felhasznált irodalom

- Dörnyei, Z. - Clément, R. (2001): Motivational characteristics of learning different target languages: Results of a nationwide survey. In: Z. Dörnyei és R. Schmidt (szerk.): *Motivation and second language acquisition* (Technical Report # 23, pp. 399–432). University of Hawai'i, Second Language Teaching & Curriculum Center, Honolulu
- Kiss, P. (2010): Diplomás kompetenciaigény és munkával való elégedettség, In Garai O. – Horváth T. – Kiss L. – Szép L. – Veroszta Zs. (szerk.): *Diplomás Pályakövetés IV. Frissdiplomások 2010*, Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest, 111-123. o.
- Kósik, F.– Kétyi, A. (2017): A projektalapú nyelvtanulás bevezetése a német üzleti szaknyelvi képzésbe. In: Bodáné Kendrovics Rita (szerk.): *Hazai és külföldi modellek a projektoktatásban : Nemzetközi Tudományos Konferencia tanulmánykötete*. Budapest/ Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könyvüipari és Környezetmérnöki Kar. pp. 91-102.
- Krippendorff, K. (1996): *A tartalomelemzés módszertanának alapjai*, Balassi Kiadó, Budapest 1996

²³ „Wir hatten Glück mit der Klassen-Idee von K. Alle von uns waren sehr daran interessiert.“ (*Szerencsénk volt K. ötletével. Mindenkit érdekelt.*), „Unsere Idee stammt aus deutsche GreenGo Autocharter.“ (*Az ötletünk a német GreenGo Autóöltőtől ered.*) „N. hat das Gespräch von jungen Leute an der Straßenbahn gehört. Die haben über das Sparen und über etwas ähnliches wie unser Projekt gesprochen.“ (*N. fiatalok beszélgetésére lett figyelmes a villamoson. A megtakarításról beszéltek, és valami hasonlóról, mint a projektünk.*)

²⁴ „Wir konnten nicht nur unsere Kreativität benutzen, sondern auch die Sprache üben.“ „... wir ein bisschen die Diagrammbeschreibungen üben konnten, und auch den Fragebogen. Das können wir bei dem Thesearbeit benutzen.“

- Tóthné Téglás, T., - Hlédik, E. (2014): Mit várnak el a nagyvállalatok a pályakezdőktől? In: Nagy Imre Zoltán (szerk.) *Vállalkozásfejlesztés a XXI. században: IV. tanulmánykötet*. 451.p. Budapest Óbudai Egyetem Keleti Károly Gazdasági Kar, pp. 387-408.
- Török, J. – Ugrai, Zs. (2017): A BGE KKK Német Tanszéki Osztály műhelymunkája a projektalapú nyelvoktatásról. Budapesti Gazdasági Egyetem.
https://www.google.hu/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKewinqr7214DZAhWCZVAKHbuzBoEQFggnMAA&url=https%3A%2F%2Funi-bge.hu%2FGKZ%2Ftartalmak%2Fdoku-hir%2F2017-05-19_nyelvi_konferencia_programfuzet.pdf&usg=AOvVaw1t2INfEfwCgIj5MaLfwe-l (Letöltés ideje: 2018.02.22.)
- Török, J. – Kétyi, A. (2018): ProjekTúra: a projektalapú nyelvtanulás német szaknyelvi csoportokkal. (Megjelenés alatt.)
- Várhalmi, Z. (2012): *Diplomás pályakezdők a versenyszektorban – 2011*, MKIK GVI. Budapest
 Diplomás pályakezdők a versenyszektorban. Gazdasági- és Vállalkozáselemző Intézet kutatásának záró tanulmánya, 2011.
<http://gvi.hu/kutatasaink/diplomasok> (Letöltés ideje: 2018. 03. 05.)
<http://docplayer.hu/13795968-Az-egyen-es-a-szocialis-kompetenciak-szerepe-a-karrierinditasban-avagy-a-siker-es-palyakezdok-titka-a-kozszferaban-es-a-maganszektorban.html> (Letöltés ideje: 2018. 02. 23.)
<https://www.pwc.com/hu/hu/ceo/2017.html> (Letöltés ideje: 2018. 02. 22.)

NYV